

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
İcra İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 86420598-256/5485

05.08.2024

Konu : İcra ve İflâs Kanununun Geçici 20'nci
Maddesi Gereğince Tasfiye İşlemlerine
İlişkin Görüş

DAĞITIM YERLERİNE

7445 sayılı Kanun ile 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu'na (İİK) eklenen Geçici 20'nci madde gereğince tasfiye işlemlerinin gerçekleştirilmesi aşamalarında tereddütlerin yaşandığı ve bu konularda Başkanlığımıza görüş taleplerinin iletildiği bilinmektedir.

Bu taleplerin; tasfiye işlemlerinin yapılması sırasında sicile kayıtlı araçların elektronik ortamda satışı ve malın mülkiyetinin devri (yediemin, MKE A.Ş., Kızılay) sırasında rehin alacağına tasfiyeye engel teşkil edip etmediği ile tasfiye neticesinde elde edilen bedelin nemalandırılmasına ve sıra cetvelinin yapılmasına yönelik tereddütleri içerdiği anlaşılmaktadır.

İİK'nın "*İhalenin yapılması*" başlıklı 115'inci maddesinin birinci fıkrasında "*Birinci ve ikinci ihale, icra müdürü tarafından, ilanda belirlenen gün ve saatte, haczedilen malın muhammen kıymetinin yüzde ellisi üzerinden başlatılır. Şartların yerine gelmesi hâlinde mal, en yüksek teklif verene ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin haczedilen malın muhammen kıymetinin yüzde ellisi ile o malla güvence altına alınan ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan alacakların toplamından hangisi fazla ise bu miktarı ve ayrıca bu miktara ilave olarak paraya çevirme ve paylaşırma masraflarını da geçmesi şarttır.*" hükmüne,

İİK'nın Geçici 20'nci maddesinde "*Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, muhafaza işleminin dayanağı olan haciz kalkmış olup da yedieminde bulunan mallar, takibin yapıldığı yer icra dairesince bu madde uyarınca resen tasfiye edilir...*

...

Yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmez ve rehin hakkı sahibi, beşinci fıkradaki süreyi takip eden on gün içinde, rehinden kaynaklanan haklarını kullanarak bu durumu icra dairesine bildirmezse müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Sicile kayıtlı mallar bakımından yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmezse icra dairesi, altıncı fıkradaki sürenin dolmasını müteakip gecikmeksizin malın, kanunun elektronik ortamda açık artırma suretiyle satışa ilişkin hükümleri uyarınca resen satışını yapar. Satış ilanları, sadece elektronik satış portalında yapılır. Malın son iki yıl içinde yapılan kıymet takdiri yoksa resen kıymet takdiri yapılır. İkinci artırmada malın satılamaması halinde, artırma sonuç tutanağının ilan edildiği tarih esas alınmak suretiyle müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde yediemin, altıncı ve sicile kayıtlı mallar bakımından yedinci fıkralarda belirtilen süreleri takip eden on gün içinde malın mülkiyetini almayı kabul eder ve varsa malın son iki yıl içinde yapılan, yoksa icra dairesince takdir edilen kıymetinin yüzde otuzu üzerinden, tarifeye göre belirlenen yedieminlik ücreti mahsup edildikten sonra bakiye tutarı öderse icra dairesi, malın mülkiyetinin yedieminine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Sicile kayıtlı mallar bakımından yedieminin malın mülkiyetinin devrini kabul etmemesi halinde Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi, sekizinci fıkradaki süreyi takip eden bir ay içinde malın 7330 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca belirlenen hurda bedelini ödeyeceğini bildirmesi ve bildirimde bulunduğu tarihten itibaren üç ay içinde hurda bedelini ödemesi halinde icra dairesi, hurdaya ayırma işlemlerini tamamlayarak malın mülkiyetinin Şirkete devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde icra dairesi, malın mülkiyetinin bedelsiz olarak Türkiye Kızılay Derneğine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

...

Tasfiye kapsamında dosyaya ödenen tutardan; sırasıyla avanstan karşılanan masraflar, Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanan masraflar ve vergi, resim, harç gibi malın ayından kaynaklanan kamu alacakları ödenir. Kalan tutar, 9 uncu madde uyarınca muhafaza edilir, bankalarda nemalandırılır ve talep halinde nemalarıyla birlikte hak sahiplerine ödenir..." hükmüne,

İcra ve İflâs Kanununun Geçici 20 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in "Bedelin muhafazası ve ödenmesi" başlıklı 23'üncü maddesinde "(1) Tasfiye dairesi tarafından gönderilen tutar, Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca icra dairesi tarafından muhafaza edilir ve bankalarda nemalandırılır.

(2) Talep hâlinde nemalarıyla birlikte hak sahiplerine ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Tasfiye konusu malın tespiti aşamasında "*muhafazanın dayanağı olan haczin kalkmış olması*" kriteri esas alınmıştır. Muhafazanın dayanağı olan haczin kalkmış olması yeterli olup başkaca icra dairesi veya 6183 sayılı Kanun kapsamında konulup hukuken devam eden hacizlerin yahut rehin vb. şerhlerin bulunmasının tasfiyeyi engellemeyeceği değerlendirilmektedir.

Bu madde kapsamında sicile kayıtlı mallar bakımından da rehin hakkı sahibine rehinden kaynaklanan hakkını kullanması için süre tanınmış olup, bu süre dolmadan tasfiyenin diğer aşamalarına geçilmemektedir. Rehinden kaynaklanan hakkın kullanılmaması nedeniyle tasfiyesine devam edilen malın İİK'nın elektronik ortamda açık artırma suretiyle satışa ilişkin hükümleri uyarınca resen satışı yapılacağından, ihale bedelinin İİK'nın 115. maddesi uyarınca rehin alacaklısının alacak miktarı dikkate alınmak suretiyle belirlenmesi gerekmektedir. Mülkiyetin devri aşamalarından önce malın elektronik ortamda satışa çıkarılması suretiyle tasfiyeye konu malın değerine yakın bedelle tasfiyesi amaçlanmıştır.

Mevcut düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde;

Sicile kayıtlı mallar bakımından satışın elektronik satış hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiş olduğundan, bu kapsamda yapılan satış işlemleri sırasında tasfiyeye konu edilen malla güvence altına alınan ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan rehin alacaklısının alacak miktarının dikkate alınmasının gerektiği,

Rehin alacaklısının rehinden kaynaklanan hakkını kullanması için kendisine süre verilmiş olmasına rağmen bu sürede hakkını kullanmaması, elektronik satış hükümleri gereğince satış işlemleri yapılırken rehin alacaklısının alacağının dikkate alınması ve ayrıca mülkiyetin devri sırasında rehne ilişkin düzenleme yapılmamış olması hususları birlikte değerlendirildiğinde; sicile kayıtlı tasfiye konusu malın mülkiyetinin (yediemin, MKE A.Ş., Kızılay) devri sırasında ise rehin bedelinin dikkate alınamayacağı,

Tasfiye neticesinde elde edilen ve Tebliğ'in 23'üncü maddesi gereğince tasfiye dairesi tarafından gönderilen tutarın, Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca icra dairesi tarafından muhafaza edileceği ve bankalarda nemalandırılacağına düzenlendiği, bu nedenle muhafaza işleminin dayanağı olan haczin konulduğu esas icra dairesi tarafından nemalandırmanın yapılması ve ödeme işlemleri tamamlanmaya kadar nemalandırmaya devam edilmesi,

Mal üzerinde haciz bulunmaması hâlinde borçluya talep üzerine ödeme yapılması, ödeme yapılmaya kadar nemalandırmaya devam edilmesi,

Mal üzerinde haciz bulunması hâlinde esas icra dairesi tarafından ilk ve kesin haciz dosyasının tespit edilmesi, bu süreçte bedelin ilk ve kesin haczi koyan icra dosyasından istenilmesine kadar

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

nemalandırılmasına devam edilmesi,

İlk ve kesin haczi koyan icra dairesince tasfiye konusu mala ilişkin İİK'nın 100. maddesi gereğince sıra cetveline esas bilgilerin toplanması, bu bilgilerin toplanmasının ardından esas icra dairesinden nemalandırılan tasfiye bedelinin istenerek nema gelir kaybına sebebiyet verilmeyecek şekilde derhal sıra cetvelinin hazırlanması,

Tasfiye konusu mala ilişkin İİK'nın 100. maddesi gereğince sıra cetveline esas bilgilerin toplanması sonrasında tasfiye bedelinin alacaklıların alacağını karşılamaya yettiğinin anlaşılması hâlinde esas icra dairesine bilgi verilerek ödemenin esas icra dairesi tarafından yapılmasının sağlanması,

Tasfiye bedelinin alacaklıların alacağını karşılamaya yettiğinin bildirilmesi üzerine esas icra dairesi tarafından nemalandırılan bedelin dosyalarına gönderilmesi, bakiye bedelin bulunması hâlinde yine nemalandırılarak talep hâlinde borçluya ödenmesi,

Konunun yargıya intikal etmesi hâlinde ise yargı mercilerince verilecek karara göre işlem yapılması gerekeceği değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesi ile yazımızın yargı çevrenizde bulunan icra dairelerine duyurulmasını rica ederim.

Hasan ÖZÇELİK
Hâkim
Bakan a.
Başkan

Ek : Dağıtım Listesi (149 Muhatap)

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Vekaletler Cad. No:6 Bakanlıklar 06659 ANKARA

Telefon No: (0 312) 549 45 29Faks No: (0 312) 425 45 10

İnternet Adresi : www.adalet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Mustafa DOĞAN

Şube Müdürü

Telefon No:(0 312) 549 45 28